

SPECIFICUL METODOLOGIC PRIVIND FORMAREA COMPETENȚEI DE COMUNICARE DIALOGATĂ LA NIVELUL PRIMAR DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Elgamal Andreea-Simona

UPSC "Ion Creangă"

Școala Gimnazială nr.17, Botoșani, România

ORCID 0009-0000-7372-186X

Adnotare

Comunicarea dialogată este esențială pentru dezvoltarea competențelor de comunicare la elevii din nivelul primar. Acest tip de comunicare îi ajută pe elevi să-și dezvolte abilitățile de ascultare activă, de exprimare a ideilor proprii și de rezolvare a conflictelor. Dezvoltarea acestora poate fi realizată prin activități de grup, jocuri de rol sau activități de comunicare deschisă. Pentru a dezvolta abilitățile de comunicare dialogată, este important ca elevii să fie încurajați să se exprime și să aibă o atitudine pozitivă față de comunicare.

Cuvinte-cheie: comunicare dialogată, competență de comunicare dialogată, ascultare activă, jocul de rol, abordare holistică și integrată.

Annotation

Dialogic communication is essential for developing communication skills in primary school students. This type of communication helps students develop active listening skills, express their own ideas, and resolve conflicts. The development of these skills can be achieved through group activities, role-playing games, or open communication activities. To develop dialogic communication skills, it is important for students to be encouraged to express themselves and have a positive attitude towards communication.

Keywords: dialogic communication, dialogic communication skills, active listening, role-playing, skill development, holistic and integrated approach.

„Comunicarea trebuie să fie o prioritate în învățământul primar, pentru a facilita dezvoltarea abilităților de ascultare, exprimare și înțelegere a celorlalți” [8, p. 121].

Comunicarea dialogată reprezintă o formă de comunicare în care există o interacțiune directă și reciprocă între doi sau mai mulți participanți. În contextul didactic, comunicarea dialogată este foarte importantă pentru dezvoltarea abilităților de comunicare și înțelegere la elevii mici, și de aceea, trebuie să avem în vedere că limbajul folosit trebuie să fie accesibil și adaptat vârstei lor, astfel încât aceștia să poată înțelege și să răspundă la întrebări.

Competența de comunicare dialogată în învățământul primar se referă la capacitatea copiilor de a comunica eficient și adecvat prin intermediul dialogului, atât cu colegii, cât și cu profesorii, părinții sau alte persoane din comunitatea școlară [11, p. 9].

Comunicarea dialogată didactică la școlarii mici trebuie să fie bazată pe interacțiune, implicare și colaborare între elevi și profesor, astfel încât aceștia să învețe să comunice eficient și să-și dezvolte abilitățile de gândire critică și creativă. "Comunicarea dialogată poate fi un mijloc eficient de a încuraja elevii să își exprime propriile opinii și să ia în considerare punctele de vedere ale celorlalți"[4, p. 163]. "Comunicarea dialogată joacă un rol important în dezvoltarea gândirii critice și a abilităților de rezolvare a problemelor la elevii din învățământul primar" [7, p. 133].

Formarea competenței de comunicare dialogată este un proces îndelungat care începe din clasa I, se conturează în clasa a II-a și se dezvoltă în clasele III-IV. „Dialogul activează întreaga clasă, stimulând elevii la o participare mai activă, sporește *capacitatea de concentrare a*

atenției, cultivă vorbirea dialogată, care-i superioară celei monologate” [1, p. 42]. "Formarea competențelor de comunicare dialogată presupune o abordare integrată, care să integreze diferitele tipuri de competențe necesare pentru o comunicare eficientă: competențe de ascultare, exprimare orală, de exprimare a sentimentelor și emoțiilor, de interpretare și înțelegere a mesajelor, precum și de adaptare la diferitele situații de comunicare. Aceste competențe se pot dezvolta prin intermediul activităților interactive și contextualizate, care să permită elevilor să-și dezvolte abilitățile de comunicare într-un mod flexibil și adaptat la particularitățile lor individuale" [9, p. 34].

Specificul metodologic privind formarea competențelor de comunicare dialogată la nivelul învățământului primar are la bază o abordare integrată și holistică, implicând diferite strategii și tehnici adaptate vârstei și nevoilor elevilor. Aceste tehnici trebuie să fie accesibile și interactive, elevii fiind implicați activ în procesul de învățare prin intermediul exercițiilor și jocurilor interactive, care le permit să-și dezvolte abilitățile de ascultare, exprimare orală și comunicare eficientă în cadrul dialogului. Activitățile de formare a competențelor de comunicare sunt legate de experiențele și situațiile de viață ale elevilor, astfel încât aceștia să poată aplica cunoștințele dobândite în contexte reale. Abordarea metodologică este adaptată la nevoile și particularitățile individuale ale elevilor, astfel încât aceștia să poată avansa în ritmul lor propriu și sunt încurajați să utilizeze instrumente și tehnologii precum tabletele, calculatorul, videoconferințele etc. pentru a-și dezvolta abilitățile de comunicare în mediul digital. Rolul învățătorului este important pentru că trebuie să fie atent la semnalele nonverbale ale elevilor, pentru a înțelege mai bine starea lor emoțională și nivelul de înțelegere. Este important să existe un echilibru între vorbirea profesorului și răspunsurile elevilor, astfel încât aceștia să se simtă implicați și să poată împărtăși gândurile și ideile lor [8]. Principiile și tehnicile esențiale pentru a dezvolta și îmbunătăți comunicarea dialogată se referă la abilitățile de ascultare activă, întrebările deschise, feedback-ul constructiv, gestionarea conflictelor și dezvoltarea empatiei [6, p. 40].

”Una din cele mai importante particularități ale *vorbirii dialogate* este situativitatea, adică inițierea unui contact verbal în dependență de anumite împrejurări, completată și de nuanța emotivă, care este exprimată prin replici de mirare, dezamăgire, nemulțumire, mândrie etc”[1, p.39].

În clasele I și a II-a, copiii învață să aplice abilitățile de comunicare dialogată în mod mai eficient, să fie încurajați să formuleze întrebări și să ofere răspunsuri într-un mod coerent și clar, să asculte și să respecte opiniile și sentimentele colegilor lor, să utilizeze formulele de politețe, normele de comunicare orală și scrisă și să își îmbunătățească vocabularul și gramatica.

În clasele a III-a și a IV-a, se aplică abilitățile de comunicare dialogată într-un mod mai sofisticat și mai complex, formulează argumente și susțin opinii, pun întrebări și își îmbunătățesc abilitățile de ascultare activă, precum și empatia și respectul pentru opinii și sentimente diferite de ale lor [2, 3].

Specificul metodologic în formarea competenței de comunicare dialogată în nivelul primar constă în utilizarea de metode interactive și adaptate nivelului de dezvoltare al copiilor întrucât copiii își pot îmbunătăți abilitățile de comunicare și pot învăța să interacționeze eficient cu cei din jur, dezvoltându-și astfel o personalitate socială dezvoltată. De asemenea, este important să se asigure un mediu de învățare sigur și non-judecat, în care copiii să se simtă încrezători în a-și exprima ideile și opiniile. Există o serie de strategii și tehnici de învățare care

pot fi aplicate pentru formarea competențelor de comunicare dialogată la elevii din nivelul primar. “Dialogul este o modalitate specifică creației dramatice. El este procedeul compozițional obligatoriu și dominant în aceste opere, constituind planul personajelor, angajate direct și continuu în procesul de comunicare verbală” [1, p. 36].

Cea mai folosită metodă interactivă ce încurajează exprimarea verbală și nonverbală a elevilor într-un mod liber, degajat este jocul de rol . Acesta favorizează trăirea de către copil a realității sociale într-un mod specific, datorită funcției sale principale de asimilare a realului la “eu”. Jocurile de rol îi ajută pe copii să-și dezvolte abilitățile de comunicare prin intermediul jocului de-a alte persoane [10, p. 81], reproducând modele de conduită, pe care apoi și le asimilează în propria lui comportare. Își pot alege rolurile preferate, doctor, polițist sau profesor, și pot interacționa unii cu alții într-un mod comunicativ și creativ. Iată câteva exemple de jocuri de rol mult îndrăgite de copii:

1. Jocul de rol "**De-a profesorul**"

Scopul didactic este de a încuraja elevii să-și dezvolte abilitățile de prezentare orală , de a-și exersa cunoștințele într-un mod distractiv și interactiv.

Sarcina didactică a jocului este de a juca rolul de profesor și de a preda un subiect sau o lecție unui grup de elevi. Elevii din grup vor fi audiența și vor asculta prezentarea profesorului, adresând întrebări și punând probleme.

Regulile jocului sunt simple: un elev din grup va juca rolul de profesor și va preda subiectul ales, în timp ce ceilalți elevi vor fi audiența. După prezentare, elevii din audiență vor avea ocazia să adreseze întrebări și să pună probleme profesorului, iar acesta va trebui să le răspundă într-un mod cât mai clar și coerent.

Conținutul jocului poate varia în funcție de subiectul sau tema lecției. Profesorul poate alege un subiect din dezvoltare personală, comunicare sau matematică, dar poate alege și un subiect mai general, cum ar fi o istorie personală sau o pasiune personală.

Copil 1: Buna dimineața, dnă învățătoare ! Ce vom învăța azi la matematică?

Profesor: Bună dimineața, dragii mei! Astăzi vom învăța despre fracții.

Copil 2: Eu nu am înțeles niciodată cum se împart numerele în fracții. Mă puteți ajuta, vă rog?

Profesor: Sigur că da! Vom începe prin a înțelege ce sunt fracțiile și apoi vom exersa împreună cum să le calculăm.

Copil 1: Sună interesant! Abia aștept să învăț mai multe despre fracții!

Profesor: Mă bucur să aud asta! Să începem atunci lecția noastră!

2. Jocul didactic „**De-a polițistul**” este un joc interactiv și distractiv .

Scopul didactic al jocului este de a-i ajuta pe copii să înțeleagă rolul și importanța polițistului în societate, precum și de a le oferi oportunitatea de a exersa abilitățile de comunicare, cooperare și luare a deciziilor.

Sarcina didactică a jocului este de a juca rolul de polițist și de a face față diferitelor situații în care un polițist trebuie să ia decizii importante și să colaboreze cu colegii săi.

Regulile jocului pot fi adaptate în funcție de grupul de copii și de obiectivele didactice ale jocului. În general, un copil va juca rolul de polițist, în timp ce ceilalți copii vor juca rolurile de martori sau de infractori. Polițistul va trebui să ia decizii importante și să colaboreze cu ceilalți jucători pentru a rezolva situațiile de criză.

Conținutul jocului poate fi adaptat în funcție de vârsta și nivelul de înțelegere al copiilor. La nivelul școlii primare, jocul poate include aspecte de cooperare și luare a deciziilor, precum și elemente de învățare a regulilor de circulație rutieră și de prevenire a infracțiunilor.

Dialog între copiii 1, 2 și 3 în cadrul jocului de-a polițistul:

Copilul 1: Bună ziua, domnule polițist! Ce putem face ca să fim siguri pe stradă?

Copilul 2 (polițistul): Bună ziua! Cel mai important lucru este să respectăm regulile și semnele de circulație. De asemenea, trebuie să traversăm doar pe la trecerile de pietoni și să ne asigurăm înainte de a traversa.

Copilul 3: Dar dacă trebuie să mergem cu bicicleta pe drumurile publice, ce trebuie să facem?

Copilul 2 (polițistul): Când mergem cu bicicleta, trebuie să purtăm haine reflectorizante, să avem bicicletele echipate cu lumini și semnalizatoare, să respectăm semafoarele și să circulăm pe partea dreaptă a drumului.

Copilul 1: Dar dacă suntem pe trotuar, trebuie să ne ferim de bicicliști?

Copilul 2 (polițistul): Da, trebuie să avem grijă la bicicliști când suntem pe trotuar și să le permitem să ne depășească prin stânga, să fim atenți să nu blocăm trotuarul, să nu punem în pericol pe nimeni.

3. Jocul de rol „De-a doctorul”

Scopul didactic: Dezvoltarea abilităților sociale și a cunoștințelor legate de îngrijirea sănătății.

Sarcina didactică: Copiii vor juca rolul de doctori și pacienți, învățând astfel despre corpul uman, simptomele bolilor și procedurile medicale simple.

Regulile jocului: Un copil va fi desemnat doctor și va examina ceilalți copii care vor fi pacienți. Doctorul va încerca să ghicească ce are fiecare pacient și va prescrie un tratament adecvat. Pacienții vor trebui să descrie simptomele lor și să răspundă la întrebările doctorului pentru a ajuta la stabilirea unui diagnostic corect.

Conținutul jocului: Jocul poate fi adaptat pentru a se concentra pe diverse aspecte ale îngrijirii sănătății, cum ar fi igiena personală. Pacienții pot avea diverse simptome, iar doctorul trebuie să identifice cauza acestora și să le prescrie un tratament adecvat.

Dialog:

Copilul A: Bună, cum te simți?

Copilul B: Bună, nu mă simt prea bine.

Copilul A: Ce te doare?

Copilul B: Mă doare gâtul și mă simt puțin slăbit.

Copilul A: De când te doare gâtul?

Copilul B: De ieri dimineață.

Copilul A: Ai avut febră sau frisoane?

Copilul B: Nu, numai mă doare gâtul.

Copilul A: Ai luat vreun medicament pentru durerea de gât?

Copilul B: Nu, nu am luat nimic.

Copilul A: Ai încercat să bei ceai cald ?

Copilul B: Nu, nu am încercat încă.

Copilul A: Vrei să-ți fac o examinare medicală și să-ți dau niște recomandări?

Copilul B: Da, te rog!

Abordarea holistică în formarea competențelor de comunicare dialogată la nivelul învățământului primar se referă la o strategie amplă și complexă de dezvoltare a abilităților de comunicare, care ține cont de toate aspectele implicate în procesul de comunicare, precum: conținutul mesajului, contextul comunicării, relația dintre interlocutori, feedback-ul, non-verbalul.

În concluzie, menționăm că jocurile de rol contribuie la eficientizarea formării competenței de comunicare dialogată, întrucât elevii nivelului primar de învățământ prin aceste jocuri au posibilitatea să exerseze comunicarea dialogată. Considerăm că metoda *jocului de rol* este metoda propice la vârstele de educație timpurie și școlară mică.

Bibliografie

1. CIOBANU V. Didactica limbii și literaturii române. Suport de curs, Chișinău, 2020, p. 101.
2. Curriculumului pentru învățământul primar. Chișinău: MECC, 2018
3. Curriculumului Național pentru învățământul primar și gimnazial. MENCȘM, București, 2017.
4. GROSS DAVIS B. „Tools for Teaching”, p. 449
5. PAMFIL A. Limba și literatura română în școala primară. Perspective complementare. Pitești: Paralela 45, 2009, 278 p.
6. PÂNIȘOARĂ I. O. Comunicarea eficientă. Ediția a III-a, revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2008
7. SCARCELLA R, Oxford, "The Tapestry of Language Learning" 1992
8. PERETTI A., LEGRAND I.A., BONIFACE J. Tehnici de comunicare. Iași: Editura Polirom, 2001, 392 p.
9. POLVEREJAN L. Competențe de comunicare și dialog la vârsta școlară mică în volumul Psihopedagogia comunicării la vârsta școlară mică. București : Ed. Universității , 2012
10. SÂMIHĂIAN F., NOREL M. Didactica limbii române și literaturii române. București, 2011, 150p.
11. file:///C:/Users/andre/Downloads/458071000-Metodica-1-Limbii-si-Literaturii-romane-pentru-ciclul-primar-angelica-Hobjila-curs-ID.pdf
12. <https://istr695.sitehost.iu.edu/readingsfall2013/Tools%20For%20Teaching.pdf>

CZU: 373.2.025

PERSPECTIVA ÎNVĂȚĂRII EXPERIENȚIALE ÎN GRĂDINIȚĂ

Enache Amalia
UPSC „Ion Creangă”
(România)

ORCID: 0000-0003-4606-6016

Adnotare

Acest studiu își propune să promoveze învățarea experiențială în grădiniță. Această învățare le permite educatorilor să transmită cu ușurință cunoștințe și competențe folosind activități și jocuri. Acest lucru sugerează că activitățile de învățare experiențială ar trebui să fie planificate într-un mod integrat în curriculumul general al grădiniței, dar care să includă și activități care au loc în afara grădiniței. Combinarea învățării experiențiale cu planificarea activităților poate asigura faptul că copiii sunt implicați și motivați să învețe, ceea ce poate duce la o înțelegere mai bună și mai profundă a materiei studiate.

Cuvinte-cheie: activități, învățare, învățare experiențială, etapele învățării experiențiale, beneficiile învățării experiențiale.